

1409 2. Dec. 1889: 1. Beh. af Lovf. om Oprett. af en Kreditf. for industr. Eiendomme. 1410

Pantet. Vi komme dernæst til Driftsmateriellet og Driftsinventariet. Driftsmateriellet og Driftsinventariet kan jo være meget udmærket i det Dieblif, Burderingen og Pantfætningen sker, men det er egentlig en temmelig ubestemt Pantfætningsgjensstand, saa meget mere som det ikke bliver specificeret. Det bliver maaste specificeret i Burderingsforretningen — man veed overhovedet ikke, hvordan Burderingsforretningen skal foretages — men i Panteobligationer er det ikke specificeret. Maskiner, Driftsmateriel og Driftsinventar, alt dette bliver betragtet som Tilbehør til denne faste Eiendom, hvori det findes. Det er alt dette, der skal danne Grundlag for Sikkerheden, for Soliditeten i den Kreditforening, der foreslaas oprettet. Naar det saa endda ikke var Andet, Burderingsmændene skulde bestemme, end den Værdi, man kan antage, at Alt dette kan have nu for Tiden, saa var der maaste Mulighed for i Henshold til Konjunkturerne og i Forhold til Prisen paa de Varer, som Fabrikker laver, at faae en nogenlunde antagelig og nogenlunde bestemmelig Værdi ud af det. Men det er ingenlunde alene den Pris, Fabrikken med Tilbehør af Maskiner, Driftsmateriel, Driftsinventar osv. har, men ogsaa den Værdi, som man maa antage denne Eiendom beholder gennem Tiderne indtil — ja, jeg veed ikke hvorlænge — 21 Aar er det ordinære; men det forudsigtes i Lovforslaget, at der bliver en hel Del extraordinære Tilfælde, og man veed saa ikke, hvorlænge det bliver. Man kan jo sige, det bliver godt og vel 20 Aar. Burderingsmændene have ikke alene at vurdere, hvad Eiendommene ere værd for Tiden, men de maa ogsaa skønne om, hvorledes den forholdsvise Værdi vil vise sig at være, indtil hele Gjælden er betalt. Men hvorledes skal denne Burdering foregaa? Det er i Virkeligheden Kjærnepunktet i Sagen; det er det, hvormed dette Lovforslag efter min Mening maa staa eller falde, men derom siges der ikke Noget i det foreliggende Forslag. So, der siges Noget, og det skal jeg forøvrigt omtale, men det, der siges, antager jeg, er Noget, der skal rettes, før Loven kan komme ud. Thi det maa jeg sige, at vedtage vi dette Lovforslag, som det foreligger, saa vil der aldrig nogenfinde kunne blive en Kreditforening ud af det. Der staar i § 1, a, at

Tagationen skal foretages efter saadanne Regler, som ikke yde mindre Sikkerhed for en rigtig Burdering, end de i Loven af 19de Marts 1869 indholdte Bestemmelser. Men jeg kan ikke tænke mig, at man kunde lave en Regel for Burderingen af Fabrikbygning med Tilbehør af Maskiner, Driftsmateriel o. s. v., som kan indeholde saa stor Sikkerhed for en rigtig Burdering, som Loven af 19de Marts 1869 indeholder. Jeg indrømmer, at denne Lov kan være daarlige nok, og at der kunde være Grund til at tage den Sag op til Behandling, om vi ikke kunde faae en nok saa god Tagation; men ialt Fald saa god Sikkerhed for rigtig Burdering, som der findes i denne Lov, vilde der ikke kunne blive Tale om ved Burdering af den Slags Eiendomme, naar man skal tage Hensyn til Driftsmateriel, Maskiner, Driftsinventarium og til Fabrikens fortsatte Virksomhed; thi vi maa jo huske paa, at i det Dieblif, Fabrikken gaar ud af Virksomhed, er dermed Værdien af den saa meget forringet, at der ikke kan lægges den samme Maalestof til Grund for Fabrikken, der er i Gang, i Drift, som for den samme Fabrik, naar den pludselig af en eller anden Grund standser. Ud over dette findes der ikke Noget om, hvorledes Tagationerne skulle foregaa, og da det er Kjærnepunktet i hele Historien, er det, jeg vil opfordre de ærede Forslagsstillere til at forklare, paa hvilken Maade de overhovedet have tænkt sig, at Tagationerne skulle tages, og hvilke bestemte Regler Tagationsmændene skulle følge. Man kan jo nok sige, at Tagationsmændene skulle gaa efter et Skjøn, men et Skjøn særlig over Fabrikbygninger med Tilbehør af Inventarium og Materiel er meget variabelt; det afhænger i saa høi Grad af de Dine, der se paa det, at man vil faae de hinanden mest modstridende Resultater ud deraf. Nei, lad os faae bestemte Regler, og jeg er da heller ikke i Tvivl om, at de ærede Forslagsstillere ogsaa have tænkt paa saadanne bestemte Regler. Jeg anser det ikke for usandsynligt, at de ærede Forslagsstillere, naar de faae Ordet, ville kunne afkræfte alle mine Indvendinger mod Lovforslaget. Forjaabidt de ærede Forslagsstillere kunne det, skal Ingen glæde sig mere derover end jeg, thi i Virkeligheden har jeg ikke Noget imod, at der oprettes en Kreditforening for industrielle Eiendomme,